

ADVIES UITGEBRACHT
DOOR DE ECONOMISCHE EN SOCIALE RAAD
VOOR HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
TIJDENS ZIJN ZITTING VAN 18 DECEMBER 2008

inzake

**het ontwerp voor het vierde gewestelijk plan voor de preventie en het beheer
van afvalstoffen en het milieueffectenrapport van dit ontwerp van plan**

ONTWERP VOOR HET VIERDE GEWESTELIJK PLAN VOOR DE PREVENTIE EN HET BEHEER VAN AFVALSTOFFEN EN HET MILIEUEFFECTENRAPPORT VAN DIT ONTWERP VAN PLAN

Advies van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 18 december 2008

Aanhangigmaking

Op 23 oktober 2008 heeft de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vanwege de Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering bevoegd voor Leefmilieu, Energie en Waterbeleid een adviesaanvraag ontvangen betreffende het ontwerp voor het vierde gewestelijk plan voor de preventie en het beheer van afvalstoffen en het milieueffectenrapport van dit ontwerp van plan.

Na onderzoek door zijn Commissie Leefmilieu tijdens haar zittingen van 17 november en 4, 5 en 11 december 2008 formuleert de Economische en Sociale Raad het volgend advies.

Advies

Algemene beschouwingen

In zijn advies van 20 maart 2008 inzake het ontwerpbestek betreffende het rapport over de milieueffecten van het gewestelijk plan voor het beheer en de preventie van afval, betreurde **de Raad** het dat er geen evaluatie van de milieueffecten van het plan ten opzichte van de consumenten was voorzien. Bovendien herhaalt **de Raad** dat het concept van de duurzame ontwikkeling een evenwicht inhoudt tussen de drie pijlers, met name leefmilieu, economie en maatschappij. Welnu, hij stelt vast dat dit effectenrapport het onderzoek van de impact van dit ontwerp van plan op de economische pijler blijft verwaarlozen. Bijgevolg vraagt hij om de economische impactstudie te verrichten en om meer in het bijzonder de effecten van dit ontwerp van plan op de werkgelegenheid te evalueren. Tevens herhaalt **de Raad** dat hij in dit advies van 20 maart 2008 van oordeel was dat het opportuun zou zijn om een evaluatie van de gevolgen van dit plan voor de eco-innovatie, alsook voor de energie-efficiëntie te voorzien. Hij stelt vast dat dit niet in het ontwerp van milieueffectenrapport terug te vinden is.

De Raad neemt er akte van dat dit plan het eerste afvalplan van onbepaalde duur is, gelet op de wijziging van de periodiciteit van de plannen als gevolg van de goedkeuring van de ordonnantie van 18 maart 2004 betreffende de evaluatie van de gevolgen van bepaalde plannen en programma's op het leefmilieu en in meer in het bijzonder artikel 19 ervan.

De Raad onderlijnt dat bepaalde producten, die in het kader van het hergebruikkanaal terug op de markt worden gebracht, omwille van hun ouderdom een aanzienlijke milieukost zouden kunnen hebben (groter energieverbruik dan een nieuw apparaat). Het is belangrijk om de relevantie van het hergebruik van een product te beoordelen doorheen een globale balans, die met name de afweging prestaties/energiekosten met betrekking tot de hele levenscyclus van de producten omvat. Op basis van een dergelijke analyse zou de Regering haar prioriteiten moeten bepalen. In dat opzicht onderlijnt **de Raad** dat de recyclage eveneens een mogelijkheid is die in de analyse in aanmerking moet worden genomen.

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties stellen vast dat dit ontwerp van plan prioriteit verleent aan het hergebruik van de producten. Welnu, ze betwisten deze prioriteit voor wat de milieueffecten betreft en eisen een algemene benadering van het afvalbeheer via de analyse van de levenscyclus, in het bijzonder wat elektrische en elektronische apparatuur betreft. Vanuit een wetenschappelijk oogpunt onderlijnen ze dat het hergebruik en de recyclage zich op voet van gelijkheid bevinden. Bijgevolg betwisten ze de keuze van de Regering om de prioriteit aan het hergebruik te verlenen. Bovendien menen ze dat dit indruist tegen het beleid inzake energie-efficiëntie en de financiering ervan, dat door de Brusselse Regering wordt gevoerd.

De Raad benadrukt dat de eindgebruiker een belangrijke verantwoordelijkheid inzake afvalbeheer draagt. Hij is er dan ook voorstander van om de plichten te versterken, die bij de consument worden gelegd. Omdat **de Raad** vaststelt dat dit plan overweegt om de consumenten nieuwe verplichtingen op te leggen, vraagt hij om het aspect informatie en sensibilisering van de consument verder te ontwikkelen.

De Raad meent dat de doelstelling inzake de vereenvoudiging van de regelgeving (punt 8.1., blz. 55) één van de prioriteiten van de Regering moet vormen. Hij herhaalt dat laatstgenoemde sinds het begin van de legislatuur verkondigt dat een dergelijke vereenvoudiging één van haar prioriteiten is. Bijgevolg betreurt **de Raad** het dat dit voorschrift zich tot één algemene zin beperkt en dat hierin geen enkel concreet voorstel tot vereenvoudiging ten aanzien van andere zeer gedetailleerde maatregelen wordt gedefinieerd. Omdat hij vreest dat dit voorschrift tevergeefs is, terwijl de behoefte aan administratieve vereenvoudiging wel degelijk reëel is, dringt **de Raad** erop aan om dit voorschrift op korte termijn te concretiseren. Anderzijds vraagt **de Raad** om hem te betrekken bij Leefmilieu Brussel voor wat de opmaak van voorstellen tot reglementaire vereenvoudiging op het vlak van afval betreft.

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties dringen erop aan dat de Regering zich ervan zou vergewissen dat dit plan de Brusselse ondernemingen niet in gevaar zou brengen, voor zover de Brusselse wetgeving dwingender zou zijn dan deze die in de andere Gewesten van kracht zijn. Ze benadrukken dat vooral de ondernemingen, die in de drie Gewesten gevestigd zijn, dit gevaar lopen.

De Raad herhaalt dat er een samenwerkingsakkoord werd opgemaakt om het beheer van de verpakkingsafvalproblematiek op het niveau van de drie Gewesten te harmoniseren, gezien het om de toepassing van een richtlijn gaat. Hij herhaalt dat het recyclagepercentage van ingezameld verpakkingsafval in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest meer dan 90 % bedraagt, wat één van de beste percentages ter wereld is. Men dient erop toe te zien dat er geen louter gewestelijke maatregelen de werking van het samenwerkingsakkoord in het gedrang zouden brengen en de momenteel goede resultaten inzake recyclage zouden bedreigen.

De Raad meent dat de logica van inter-gewestelijke samenwerking ook moet worden doorgetrokken voor alles wat met de terugnameverplichtingen te maken heeft.

De Raad wenst dat men de grondslag zou verduidelijken, waarop de in dit plan vermelde cijferdoelstellingen berusten. Bovendien dringt hij erop aan dat deze doelstellingen louter indicatief zouden blijven en in geen geval dwingend zouden worden. Tot slot wijst hij erop dat bepaalde doelstellingen zeer ambitieus zijn en vraagt hij zich af op welke wijze deze werden vastgesteld en hoe men deze kan behalen (als voorbeeld geeft hij de drie doelstellingen onder titel 5.1.1. van bladzijde 33).

Omdat hij vaststelt dat dit plan heel wat productnormen bevat, herhaalt **de Raad** dat dit een federale bevoegdheid is. Voor zover het Brussels Hoofdstedelijk Gewest het Federaal niveau ertoe zou aanzetten om ter zake op te treden, meent **de Raad** dat dit imperatief in het kader van samenwerkingsakkoorden moet gebeuren en dat het overleg met de betrokken sectoren moet worden georganiseerd zodat er zo weinig mogelijk verkeerde berichten worden verstuurd.

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties stellen vast dat de overheersende rol van de overheid als één van de basisbeginselen van dit ontwerp van plan wordt bevestigd. Anderzijds stellen ze vast dat vooral de privésector voor de financiering van het afvalbeheer zal moeten instaan. **De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties** wijzen er dus op dat deze situatie een asymmetrie in termen van beheer inhoudt (heel wat verplichtingen zullen ten laste van de privésector vallen, zonder dat hij deze kan controleren gezien de openbare sector ze zal beheren). Eerder dan het over de « overheersende rol van de overheid » te hebben, vragen ze bijgevolg om gebruik te maken van het concept van « publiek-privaat partnerschap » voor het afvalbeheer. In dat opzicht benadrukken ze het voorbeeld van de sector van recyclage van verpakkingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, dat op het Europees niveau model staat.

Bijzondere beschouwingen

4.1.6. Een ambitieus beleid inzake duurzame aankopen (blz. 22)

De Raad herhaalt de beschouwingen inzake het productenbeleid, die hij onder de algemene beschouwingen heeft geformuleerd.

Bovendien acht **de Raad** het onontbeerlijk om een wetenschappelijke benadering te ontwikkelen om het begrip « ecoproduct » te definiëren.

Tot slot wijst **de Raad** erop dat hij instemt met positieve maatregelen die aanzetten tot goede praktijken (economische stimuli).

4.2. Hergebruik en tweedehandsartikelen bevorderen - Te verkennen ontwikkelingsmogelijkheden (blz. 25)

De Raad vindt het noodzakelijk om de talrijke oproepen tot projecten voor deze aangelegenheid voort te zetten en verder te ontwikkelen.

4.2. Hergebruik en tweedehandsartikelen bevorderen - Hergebruikacties van sociale-economiebedrijven ondersteunen - Sociale economie: troeven op economisch, sociaal en milieuvlak (blz.26)

De organisaties van de vakbonden en van de social-profitsector wijzen erop dat het hergebruik van computerafval een belangrijk kanaal is, dat men zou kunnen intensifiëren, en stelt voor om de inzameling van computerapparatuur die niet meer wordt gebruikt te vereenvoudigen aan de hand van akkoorden tussen de gewestelijke overheden en de gewestelijke besturen (alsook de federale, die in groten getale aanwezig zijn op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest), teneinde de oriëntatie van dit afval te organiseren in het hergebruikkanaal, dat de verschillende structuren van de sociale economie tot stand hebben gebracht. Ze stellen ook voor om de begeleiding van deze afvalstromen tussen het bestuur en de ondernemingen van de sociale economie te verbeteren voor wat betreft het op de markt brengen van producten die aan behoeften van specifieke sociale categorieën zouden kunnen beantwoorden.

Van hun kant vinden **de representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties** het hergebruik geen optimaal kanaal, rekening houdend met de beste prestaties van de nieuw op de markt gebrachte producten.

4.2. Hergebruik en tweedehandsartikelen bevorderen - Hergebruikacties van sociale-economiebedrijven ondersteunen - Een langdurig partnership met de sociale economie (blz. 27)

De organisaties van de vakbonden en van de social-profitsector willen erop wijzen dat men om het recupereren van gebruikte goederen voort te zetten de verlaging van het BTW-percentage op de verkoop van tweedehands goederen absoluut moet handhaven.

4.3.4. Het selectieve inzamelingen met het oog op recycling verhogen met 50% tegen 2014 (in vergelijking met de resultaten van 2007) (blz. 29)

De Raad vraagt om te verduidelijken dat de zin « *Tegen 2014 zal gestreefd worden naar een verhoging met 50 % van het selectieve inzamelingspercentage voor recycling* » betrekking heeft op het gemeentelijk afval.

5. Gelijkgesteld afval (blz. 32-41)

De Raad meent dat de definitie van het begrip duurzame aankoop moet gebeuren in samenwerking met de betrokken sectoren. Bovendien moet deze definitie beantwoorden aan een wetenschappelijke benadering die op de drie pijlers van de duurzame ontwikkeling berust en moet ze rekening houden met de evolutie van de Europese regelgeving.

De Raad meent dat de zin « *Het Gewest zal de wetgeving verduidelijken wat betreft de verplichting tot een gepaste verwerking van het afval afkomstig van economische actoren uit de privésector* » niet duidelijk genoeg is en het niet toelaat om in te schatten hoe deze tenuitvoerlegging ervan zou worden verzekerd. Bovendien vraagt hij zich af wat het feit rechtvaardigt dat deze zin enkel betrekking heeft op de economische actoren uit de privésector. Tot slot dringt **de Raad** erop aan dat deze verduidelijking van de wetgeving in overleg met de vertegenwoordigers van de betrokken sectoren zou gebeuren.

5.2.1. De wetgeving inzake de inzameling en verwerking van de afval uit de activiteit van de economische privé-ondernemers verduidelijken (blz. 39)

De Raad stelt voor om deze verplichting om een beroep te doen op een operator voor de inzameling en verwerking van afval uit de activiteit van de economische privé-ondernemers te laten afhangen van een bepaalde hoeveelheid afval (bij een kleiner volume zou het afval in kwestie worden gelijkgesteld met huishoudelijk afval), veeleer dan deze te laten afhangen van de activiteit waaruit dit afval voortkomt. **De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties** menen dat het afval waarvan hier sprake immers afval is dat van nature met huishoudelijk afval kan worden gelijkgesteld.

6. Industriële, specifieke of gevaarlijke afvalstoffen (blz. 42 tot 53)

De Raad vindt het voorschrift ter ondersteuning van « *de ontwikkeling van partnerschappen met de bedrijfswereld en de sectorale federaties om afvaladviseurs in de bedrijven ter beschikking te stellen* » (deze afvaladviseurs moeten de bedrijven « *helpen om hun afvalstoffen beter te beheren, door hen te helpen bij de toepassing van initiatieven op het vlak van de preventie, het hergebruik, de sortering aan de bron en de recyclage* ») uiterst positief, gezien dit de ondernemingen aanzet tot pro-activiteit.

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties benadrukken dat een beter beheer van gevaarlijk afval niet noodzakelijk vereist dat de privésector een fonds opricht. De ondernemingen kennen hun verplichtingen en komen ze ook na. Een duidelijke communicatie

over de rechten en plichten van de producenten van gevaarlijk afval en een goede follow-up zijn twee eenvoudigere instrumenten dan een fonds. De oprichting van een dergelijk fonds is dan ook overbodig.

De Raad merkt op dat :

- 1) de voorgestelde steunmaatregelen enkel betrekking hebben op ondernemingen en KMO's, en niet op de social-profitsector (met name ziekenhuizen, rusthuizen, ...);
- 2) de Brusselse ziekenhuizen voor hun afval behandelingsnormen moeten naleven, die het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hen heeft opgelegd, zonder dat ze echter van een toereikende financiering genieten voor de kosten die deze normen met zich meebrengen.

6.3. Een geïntegreerde « ecoconstructie » benadering ontwikkelen - De impact van nieuwbouw op het leefmilieu minimaliseren door preventie, hergebruik en recyclage (blz. 49-50)

De Raad staat positief tegenover sensibiliseringsmaatregelen ter ondersteuning van de « *ontwikkeling van hulpmiddelen die moeten worden gebruikt bij de nieuwbouw of bij de renovatie* ». **De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties** onderlijnen dat dergelijke sensibiliseringsacties beter werken dan dwingende regelgevingen.

De Raad benadrukt dat om de doelstelling te behalen « om het gebruik uit te sluiten van producten en materialen die gevaarlijke afvalstoffen produceren », er eerst rendabele alternatieven voor deze producten moeten bestaan tegen gelijke kosten, met gelijkaardige prestaties en productiehoeveelheden die de vraag kunnen volgen.

De Raad meent dat « een opvolging van het betreden tot het verlaten van de bouwwerf » zeer moeilijk zal kunnen worden opgelegd. Dit zou op het niveau van het beheer zeer zwaar kunnen blijken voor de ondernemingen, in het bijzonder voor de kleine bouwplaatsen, en zou een aanzienlijke kost met zich meebrengen. **De Raad** wijst erop dat op dit vlak de prioriteit zou moeten uitgaan naar het creëren van infrastructuur, waar zowel particulieren als ondernemingen gemakkelijk, tegen een redelijke prijs en niet te veraf gevaarlijk afval kunnen inleveren.

In verband met het eerste voorschrift¹ benadrukt **de Raad** dat de samenstelling van dit nieuwe dossier een al te zware verplichting ten aanzien van het nagestreefde doel lijkt, des te meer daar de evolutie van de bouw- en afbraaktechnieken tot gevolg zou kunnen hebben dat de in dit dossier vervatte informatie op het ogenblik van de werkelijke afbraak volledig achterhaald is. Het opnemen van de lijst van gebruikte materialen en technieken in het postinterventiedossier biedt echter een redelijk alternatief dat terzelfder tijd aan de doelstelling beantwoordt.

6.3. Een geïntegreerde « ecoconstructie » benadering ontwikkelen - Steun aan de selectieve afbraak (blz. 50)

In verband met het tweede voorschrift² dringt **de Raad** erop aan dat, voor zover het kanaal van de sociale economie betrekking heeft op de ontmanteling op zichzelf, de ondernemingen

¹ In dat verband kan overwogen worden om voor belangrijke bouwwerken en renovatiewerken te verplichten om een dossier op te stellen betreffende de latere afbraak van het gebouw, dat nuttige informatie kan verstrekken betreffende de toekomstige afbraak/sloop, zoals het postinterventiedossier dat thans wordt uitgewerkt voor de toekomstige onderhouds-, renovatie- of uitbreidingswerken.

² Het Gewest zal de mogelijkheid evalueren om in de sociale economie een kanaal op te richten voor de selectieve ontmanteling van de gebouwen in het BHG. De bedoeling van dat kanaal is het aanmoedigen van de selectieve ontmanteling met het oog op de terugwinning en de herverkoop van herbruikbare materialen.

die in deze sector van start gaan dezelfde voorwaarden inzake lonen³ en veiligheid⁴ zouden hanteren dan de andere ondernemingen die in deze sector werkzaam zijn.

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties vragen dat het kanaal van de sociale economie enkel betrekking zou hebben op de recuperatie.

6.3. Een geïntegreerde « ecoconstructie » benadering ontwikkelen - Verplicht sorteren en hergebruiken van afvalstoffen (blz. 51)

In verband met het eerste voorschrift⁵ zijn **de representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties** van mening dat het toevoegen van administratieve procedures en formaliteiten niet wenselijk is en voegen ze eraan toe dat het scheiden van de inerte afvalfractie en het hergebruik ter plaatse of de inlevering bij een sorteercentrum in de meeste gevallen al een realiteit zijn. Deze maatregel zou dus vrijwel niet tot een gedragswijziging aanzetten en zou zelfs contraproductief kunnen blijken. Ze benadrukken overigens dat zowel voor de onderneming als voor de overheid het controleren van deze maatregel moeilijk en duur zou zijn. Ze herinneren eraan dat de bouwsector één van de beste voorbeelden in Europa inzake afvalbeheer is, met recyclagepercentages die al bijna 90 % behalen. Ze zijn van mening dat men om het volledig sorteren van de fractie te bevorderen beter werkt rond informatie met betrekking tot de verschillende bestaande mogelijkheden tot inlevering en recyclagekanalen, de bewustmaking van de ondernemingen en de tarifiering van het afval en de verschillende kanalen.

7. Verpakkingafval (blz. 54 en 65-66)

De Raad beklemtoont het belang om minimaal op het Belgisch niveau over een gecoördineerd verpakkingafvalbeleid te beschikken.

8.1. Regelgeving vereenvoudigen (erkenning, aangifte, afvalregister, enz.) (blz. 55)

De Raad verwijst naar de beschouwingen die hij in inzake deze aangelegenheid heeft geformuleerd.

De Raad voegt eraan toe dat de verordenende vereenvoudiging in elk geval moet gebeuren teneinde de formaliteiten voor de ondernemingen te verminderen. Daarvoor is dus een overleg met de betrokken sectoren, alsook met de Economische en Sociale Raad noodzakelijk.

8.3. Het principe van de vervuiler betaalt doen naleven op het niveau van de economische operatoren (blz. 57)

De Raad beklemtoont het gebrek aan samenhang tussen het weerhouden beginsel⁶ en het feit dat het Gewest de betaalzak niet wil opleggen. Het lijkt hem zeer moeilijk om een systeem van betaalzak voor de handelszaken te organiseren, wanneer deze maatregel niet wordt veralgemeend en zoals al gezegd meent hij dat de handelaars in deze aangelegenheid niet aan andere verplichtingen dan de particulieren zouden mogen worden onderworpen. Zoals reeds vermeld vindt hij dat het geschikter zou zijn om gebruik te maken van het begrip « afvalvolume », eerder dan van de hoedanigheid van de natuurlijke of rechtspersoon.

³ Zelfde Paritair Comité (124).

⁴ Veiligheidscoördinator.

⁵ *De controle op de naleving van de geldende recyclageplicht voor aannemers dient te worden versterkt. Er moeten boetes worden opgelegd aan elke aannemer die niet kan bewijzen dat de inerte afvalfractie wordt gescheiden en ter plaatse wordt hergebruikt of wordt ingeleverd bij een sorteercentrum of breekinstallatie.*

⁶ *Algemeen zal voor dit soort operatoren het principe van de vervuiler betaalt wordt gehanteerd, in de vorm van een in de handel verkrijgbare betaalzak.*

8.5. Harmoniseren van de belasting op de afvalverbranding (blz. 57-59)

De Raad dringt er op aan dat deze eventuele belasting op de afvalverbranding eerder een verbruiksbelasting dan een forfaitair belastingsstelsel zou zijn, met name omwille van het aansporend karakter dat een dergelijke verbruiksbelasting zou kunnen hebben. **De Raad** vindt bovendien dat deze verbruiksbelasting imperatief de forfaitaire belasting moet vervangen, die momenteel in voege is. Tot slot dringt **de Raad** erop aan om mogelijkheden tot vermindering of vrijstelling van deze verbrandingsbelasting te voorzien voor de ondernemingen die in een naar behoren nageleefd preventieplan zouden stappen. Hij beklemtoont het aansporend karakter dat deze mogelijkheden tot vrijstelling zouden kunnen hebben.

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties hebben vragen bij de opportuniteit en het nut van de verbrandingsbelasting zoals deze in dit ontwerp van plan wordt voorzien.

9. De terugnameverplichtingen (blz. 61-73)

De Raad herhaalt zijn opmerking die hij onder de algemene beschouwingen heeft geformuleerd en waarin hij vroeg om de logica van inter-gewestelijke samenwerking door te trekken voor wat de terugnameverplichtingen betreft. Het is aangewezen om de toename van het aantal beheersstelsels en -organen te beperken (bij uitbreiding naar andere stromen), om zodoende te voorkomen dat het stelsel oncontroleerbaar wordt met een kostprijs die vanuit administratief oogpunt steeds toeneemt. De regelgeving inzake terugnameverplichtingen moet eveneens worden aangevuld met de bepalingen die andere actoren ter verantwoording roepen, zoals de gebruikers en de verbruikers die ook hun deel van de verantwoordelijkheden moeten nemen.

9.1. Versterken van de overheidscontrole en harmoniseren van de bestaande stelsels (blz. 61-64)

De Raad benadrukt dat de eerste twee voorschriften op bladzijde 64 tegenstrijdig zijn.

De Raad is van mening dat er een overheidscontrole nodig is bij elke fase van de afvalbehandeling en niet alleen op het niveau van de productie. Bovendien meent hij dat specifieke verplichtingen inderdaad betrekking moeten hebben op alle betrokken partijen van het recyclagekanaal (gebruiker, hergebruiker, logistiek) en niet alleen op de producenten/importeurs.

9.2. Responsabiliseren van producenten van gevaarlijke afvalstoffen (blz.64)

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties vragen om de woorden « alsook voor de gevaarlijke afvalstoffen van de bedrijven » te schrappen, gezien de gevaarlijke afvalstoffen van de bedrijven al het voorwerp van specifieke maatregelen zijn en al aan een terugnameverplichting zijn onderworpen.

In verband met de « gevaarlijke » afvalstoffen van de gezondheidszorg, die in deze paragraaf worden aangehaald, herhaalt **de Raad** de opmerkingen die hij betreffende titel « 6. Industriële, specifieke of gevaarlijke afvalstoffen » heeft geformuleerd.

9.3.5. Afdankte elektrische en elektronische apparaten (blz. 69)

De Raad vindt het vanzelfsprekend en van fundamenteel belang dat « de toegang tot [...] de technische informatie nodig voor herstellingen » een prioriteit vormt op het vlak van de recuperatie van de AEEA.

De Raad neemt er akte van dat « *ondanks aanzienlijke verbeteringen, de ingezamelde hoeveelheden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest sterk achterblijven bij het Belgische gemiddelde* ». Hij wijst erop dat deze situatie waarschijnlijk te wijten is aan de clandestiene

stortplaatsen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Als oplossing voor de problematiek meent **de Raad** dat in de eerste plaats de afvalhandelaars verantwoordelijk dienen te worden gesteld en aan dezelfde regelgeving en verplichtingen dienen te worden onderworpen als de producenten. Enkel zo kunnen de doelstellingen worden behaald. Niettemin wijst **de Raad** er ook op dat België met 8 kg/inwoner ver boven de EU- verplichting van 4kg/inwoner zit.

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties kunnen niet akkoord gaan met de voorgestelde voorschriften, die stellen dat er bijkomende percentages op Recupel zullen worden opgelegd voor het hergebruik. Recupel is in de eerste plaats een recyclagesysteem voor elektrische producten en heeft niet als taak om het hergebruik van deze producten te verzekeren. Bovendien zullen de bijkomende verplichtingen een impact hebben op de kostprijs van elektronische apparatuur voor de consument.

9.3.10. Fotografisch afval (blz. 73)

De Raad stelt voor om zich op het Vlaams Gewest te inspireren en om deze terugnameverplichting te schrappen rekening houdend met de ontwikkeling van de digitale fotografie. Hij voegt er echter aan toe dat het hem niettemin opportuun lijkt om een informatie ten behoeve van de consument te voorzien.

10. Supragewestelijke, inter-gewestelijke en internationale samenwerking (blz. 74-75)

De Raad stemt volledig in met de doelstelling inzake inter-gewestelijke samenwerking. Hij benadrukt dat deze samenwerking voor de Belgische wetgevers de regel moet zijn en dit in alle aangelegenheden.

11.1. Betere opvolging van gegevens (blz. 76)

Voor zover het vijfde voorschrift ernaar streeft om « de mogelijkheden te bepalen op gebied van het vereenvoudigen [...] van de verschillende meldingsplichten [...] », herhaalt **de Raad** de beschouwingen die hij onder de algemene beschouwingen aangaande de vereenvoudiging van de regelgeving heeft geformuleerd.

11.2. De medewerking verzekeren van alle actoren aan de uitwerking van het plan (blz. 78)

De Raad sluit zich volledig bij dit streven aan.

*
* *